

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1085

av Helena Bouveng (M)

Nollvision kring Uvas

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utanförskap bland unga människor och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För många unga är vägen till ett jobb inte spikrak, och tillvaron kantas en tid av tillfälliga jobb och någon period av arbetslöshet. För en del ungdomar blir dock arbetslösheten ett permanent tillstånd.

Allt fler unga i Sverige lever i ingenmansland utan vare sig jobb eller studier. Detta är ett allvarligt problem för samhället såväl som för den unge själv. För många av dessa ungdomar läggs grunden redan i skolan på grund av bristande utbildning.

Siffror som SCB har tagit fram åt Svenskt Näringsliv från 2012 visar att var fjärde ung i gruppen 15–24 år inte är tillräckligt sysselsatt i arbete eller i utbildning. 24 000 unga har enligt samma undersökning varken jobbat eller studerat men inte heller uppburit någon sjukförsäkring eller annat bidrag under ett helt år. Unga utanför är den grupp ungdomar som varken går i skolan eller jobbar, finns inskrivna på Arbetsförmedlingen eller får försörjningsstöd av kommunen. De finns alltså inte med i några register.

Begreppet/definitionen unga som varken arbetar eller studerar (Uvas) används av Temagruppen Unga i arbetslivet samt av Arbetsförmedlingen (2013). För att räknas till gruppen Uvas i åldern 16–24 år ska personen under ett helt år inte ha haft inkomster som överstiger ett prisbasbelopp (44 500 kronor år 2015), inte erhållit studiemedel, varit

registrerad i utbildning eller studerat vid sfi (mer än 60 timmar) och inte arbetspendlat till Norge eller Danmark (Ungdomsstyrelsen 2013). Även denna statistik finns tillgänglig från 2007 och framåt. Statistiken bygger på registeruppgifter från SCB och olika myndigheter.

Enligt riksdagens utredningstjänst handlar det om cirka 76 000 personer i åldern 16–24 som varken arbetade eller studerade enligt definitionen Uvas år 2012, vilket är 6,7 procent av alla i åldersgruppen. Andelen var lägst i Västerbotten och högst i Skåne, men även om mitt hemlän Jönköping låg bra till med 5,2 procent, så är det fortfarande alldeles för många.

Varje ung utan någon form av sysselsättning bör ses som ett misslyckande för samhället. Utanförskapet har ett högt pris för samhället både nu och framöver, både i förlorade inkomster för individen och ökade kostnader samt uteblivna skatteinkomster för oss alla. Ungdomarna har också svårare att klara sig på arbetsmarknaden även sedan de har tagit sig in på den. Den som stått utan arbete som ung löper en större risk att bli arbetslös under resten av livet.

Det krävs ett än tydligare ansvar i frågan om ungdomars sysselsättning än vad som idag är fallet. Kommunernas uppföljningsansvar för unga upp till 20 år är inte tillräckligt. Regeringen bör därför utreda hur samhället kan fånga upp Uvas tidigt och ta krafttag mot utanförskapet, särskilt bland unga människor.

Helena Bouveng (M)